

Laidiens: 19.07.2022., Nr. 137

Oficiālās publikācijas Nr.: 2022/137.10

Ministru kabineta noteikumi Nr. 454

Rīgā 2022. gada 14. jūlijā (prot. Nr. 36 72. §)

Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā" nolikums

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"
32.² panta 4.⁶ daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta (turpmāk – finanšu instruments) finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā" (turpmāk – konkurss) nolikumu, projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, projektu iesniegumu iesniegšanas, vērtēšanas, apstiprināšanas un finanšu instrumenta finansējuma piešķiršanas kārtību, kā arī projektu īstenošanas, pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtību.
2. Konkursa mērķis ir siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana un energoefektivitātes uzlabošana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā, izmantojot tādas tehnoloģijas un videi draudzīgus paņēmienus, kas ļauj samazināt esošo elektroenerģijas patēriņu.
3. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – ministrija) ar līgumu deleģē sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Vides investīciju fonds" (turpmāk – Vides investīciju fonds) uzdevumu pieņemt, vērtēt un apstiprināt projektu iesniegumus, pieņemt lēmumus par finanšu instrumenta finansējuma piešķiršanu, līgumu par projekta īstenošanu (turpmāk – projekta līgums) sagatavošanu, noslēgšanu, grozīšanu un izbeigšanu, pārbaudīt pārskatus un kontrolēt projektu īstenošanu, atgūt projektiem izmaksātos finanšu instrumenta līdzekļus, kas atzīti par neattiecināmiem, un veikt monitoringa uzraudzību, ieskaitot informācijas sniegšanu par projektos sasniegto enerģijas ietaupījumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem energoefektivitātes monitoringa jomā. Attiecībā uz šajā punktā minēto uzdevumu izpildi Vides investīciju fonds ir ministrijas pārraudzībā.
4. Projekta iesniedzējs ir Latvijas Republikas pašvaldība vai tās iestāde (turpmāk – pašvaldība) vai pašvaldības kapitālsabiedrība, kura nodrošina likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 2. punktā minētās autonomās funkcijas izpildi.
5. Konkursa ietvaros pieejamais finanšu instrumenta finansējums ir 10 000 000 *euro*.
6. Konkursa ietvaros apstiprinātā projekta īstenošanas periods nepārsniedz 24 mēnešus no dienas, kad stāties spēkā projekta līgums, kuru ar Vides investīciju fondu ir noslēdzis šo noteikumu 4. punktā minētais projekta iesniedzējs

(turpmāk – finansējuma saņēmējs). Projekts uzskatāms par īstenotu, kad atbilstoši projekta līgumam ir īstenotas visas projektā plānotās aktivitātes un finansējuma saņēmējs ir iesniedzis Vides investīciju fondā noslēguma pārskatu.

7. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma efektivitātes rādītājs (turpmāk – efektivitātes rādītājs), kas raksturo oglekļa dioksīda (turpmāk – CO₂) emisiju samazinājumu attiecībā pret projekta iesniegumā norādīto finanšu instrumenta finansējumu, nedrīkst būt mazāks par 0,10 kg CO₂/euro gadā. CO₂ emisiju samazinājumu aprēķina atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam, skaitļus nenoapaļo un norāda ar divām zīmēm aiz komata.

8. Projektu īsteno Latvijas Republikas teritorijā.

II. Prasības projekta iesniedzējam

9. Konkursa ietvaros projekta iesniedzējs var iesniegt ne vairāk kā trīs projekta iesniegumus par attiecīgās administratīvās teritorijas dažādām apdzīvotām vietām.

10. Projekta iesniedzējs var pretendēt uz finanšu instrumenta finansējumu konkursa ietvaros, ja tā bilancē ir apgaismojuma infrastruktūra:

10.1. kurā tiks īstenotas konkursā atbalstāmas aktivitātes;

10.2. ar kuru nodrošina likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 2. punktā minētās autonomās funkcijas izpildi;

10.3. kura atrodas pašvaldības publiskajā teritorijā.

11. Projekta iesniedzējs nevar pretendēt uz finanšu instrumenta finansējumu konkursa ietvaros, ja:

11.1. projekta iesniedzējam projekta iesnieguma iesniegšanas dienā un projekta līguma noslēgšanas dienā ir nodokļu parādi, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz 150 euro;

11.2. projekta iesniegumā plānotās attiecināmās izmaksas tiek vai ir tikušas finansētas citu finansējuma programmu vai individuālā atbalsta projektu ietvaros no citiem finanšu instrumentiem, tai skaitā no Eiropas Savienības, ārvalstu finanšu palīdzības vai nacionālā publiskā finansējuma līdzekļiem;

11.3. projekta iesniedzējs projekta iesnieguma vērtēšanas gaitā centies prettiesiski iegūt vai ir ieguvis ierobežotas pieejamības informāciju vai prettiesiski centies ietekmēt vai ir ietekmējis projektu iesniegumu vērtēšanu, tai skaitā projektu iesniegumu vērtēšanas komisiju, Vides investīciju fondu vai citu konkursa vērtēšanā iesaistītu amatpersonu vai ekspertu;

11.4. projekta iesniedzēja likumīgais pārstāvis vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt projekta iesniedzēju, ar tādu prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīta par vainīgu un sodāmība nav dzēsta par jebkuru no šādiem noziedzīgiem nodarījumiem:

11.4.1. kukuļņemšana, kukuļdošana, kukuļa piesavināšanās, starpniecība kukuļošānā, neatļautu labumu pieņemšana vai komerciāla uzpirkšana;

11.4.2. krāpšana, piesavināšanās vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;

11.4.3. izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu samaksas;

11.4.4. terorisma publiska slavināšana vai attaisnošana, publisks aicinājums uz terorismu, terorismu slavinoša, attaisnojoša vai uz terorismu aicinoša satura materiāla izplatīšana, terorisma īstenošanas draudi;

11.5. projekta iesniedzēja likumīgais pārstāvis vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt projekta iesniedzēju, ar tādu kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas spriedumu, kas stāties spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīta par vainīgu un sodāmība nav dzēsta par jebkuru no šādiem pārkāpumiem:

11.5.1. viena vai vairāku tādu pilsoņu vai pavalstnieku nodarbināšana, kuri nav Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi vai pavalstnieki, ja tie Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā uzturas nelikumīgi;

11.5.2. personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma, nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā neiesniedzot par šo personu informatīvo deklarāciju par darba ņēmējiem, kas iesniedzama par personām, kuras uzsāk darbu.

12. Informāciju izziņas veidā vai tiešsaistes datu pārraides režīmā par šo noteikumu 11.4. un 11.5. apakšpunktā minētajiem faktiem Vides investīciju fonds iegūst no Iekšlietu ministrijas Informācijas centra pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas "Sodu reģistrs".

III. Finanšu instrumenta finansējuma apmēra noteikšana

13. Konkursa ietvaros vienam projektam:

13.1. minimālais finanšu instrumenta finansējums ir 100 000 *euro*;

13.2. maksimālais finanšu instrumenta finansējums ir 500 000 *euro*.

14. Konkursa ietvaros maksimāli pieļaujamā finanšu instrumenta atbalsta intensitāte nepārsniedz 70 % no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām.

15. Šo noteikumu izpratnē netiek sniegts atbalsts, kas varētu tikt kvalificēts kā valsts atbalsts komercdarbībai.

16. Jebkuru projekta izmaksu pieaugumu finansējuma saņēmējs sedz no saviem līdzekļiem.

17. Projektu finansē no finanšu instrumenta līdzekļiem un līdzfinansē no finansējuma saņēmēja līdzekļiem.

IV. Konkursa ietvaros atbalstāmās aktivitātes, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

18. Konkursa ietvaros atbalstāmas ir šādas projekta aktivitātes (šo noteikumu 18.3. un 18.4. apakšpunktā minētās aktivitātes īsteno kopā ar šo noteikumu 18.1. un 18.2. apakšpunktā minētajām aktivitātēm):

18.1. esošo gaismekļu vai to sastāvdaļu demontāža vai nomaina;

18.2. jaunu energoefektīvu gaismekļu iegāde un uzstādīšana;

18.3. gaismekļu apgaismojuma līmeņa regulēšanas ierīču un aizsardzības automātikas ierīču (ar B vai C raksturlīkni) iegāde un uzstādīšana;

18.4. pievada iegāde un uzstādīšana posmā no aizsardzības automātikas ierīces līdz gaismeklim, ja posma garums nepārsniedz 15 metru;

18.5. esošās apgaismojuma sistēmas elementu (tai skaitā balstu, sadales skapju, stiprinājuma trošu un balsteņu, gaisa vadu un kabeļu līniju) nomaina vai pārbūve.

18.6. apgaismojuma infrastruktūras pieslēgšana pie centralizētās vadības sistēmas;

18.7. atjaunojamos energoresursus izmantojošu tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana elektroenerģijas ražošanai gaismekļiem.

19. Nomainītajiem gaismekļiem jānodrošina minimālās apgaismojuma prasības atbilstoši vietas apgaismojuma klasei, kas norādīta šo noteikumu 1. pielikuma 6. punktā un atbilst Latvijas Republikas būvnormatīvu un standartu prasībām par ielu un ceļu apgaismojumu.

20. Attiecināmas ir šādas projekta izmaksas atbilstoši šo noteikumu 18. punktā minētajām aktivitātēm:

20.1. jauna energoefektīva gaismekļa vai tā sastāvdaļu, apgaismojuma līmeņa regulēšanas ierīces, aizsardzības automātikas ierīces un pievada iegādes izmaksas;

20.2. esoša gaismekļa vai tā sastāvdaļu demontāžas izmaksas, ja gaismekļa vietā tiek uzstādīts jauns energoefektīvs gaismeklis vai notiek gaismekļa vai tā sastāvdaļu pārbūve vai nomainīšana;

20.3. gaismekļa vai tā sastāvdaļu, apgaismojuma līmeņa regulēšanas ierīces, aizsardzības automātikas ierīces un pievada montāžas izmaksas;

20.4. esošās apgaismojuma infrastruktūras elementu (tai skaitā balstu, sadales skapju, stiprinājuma trošu un balsteņu, gaisa vadu un kabeļu līniju) nomainīšanas vai pārbūves izmaksas;

20.5. apgaismojuma infrastruktūras pilnveidošanai nepieciešamo ierīču iegādes un uzstādīšanas izmaksas, kā arī minēto ierīču pieslēgšanas izmaksas centralizētajai vadības sistēmai;

20.6. atjaunojamos energoresursus izmantojošu tehnoloģiju iegādes un uzstādīšanas izmaksas elektroenerģijas ražošanai gaismekļiem.

21. Konkursa ietvaros šo noteikumu 20. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām ir šādi ierobežojumi:

21.1. demontāžas darbi nedrīkst pārsniegt 7 % no kopējām attiecināmajām izmaksām;

21.2. montāžas darbi kopā nedrīkst pārsniegt 10 % no kopējām attiecināmajām izmaksām;

21.3. apgaismojuma līmeņa regulēšanas ierīces, aizsardzības automātikas ierīces un pievada iegāde nedrīkst pārsniegt 25 % no kopējām attiecināmajām izmaksām;

21.4. šo noteikumu 20.6. apakšpunktā minētajai izmaksu pozīcijai piemēro nosacījumu, ka projekta iesniedzējs vismaz 80 % no gadā saražotās elektroenerģijas izmanto apgaismojuma infrastruktūras pašpatēriņa vajadzībām.

22. Izmaksas uzskatāmas par attiecināmām, ja tās:

22.1. atbilst šo noteikumu 20. punktā minētajām izmaksām un šo noteikumu 21. punktā minētajiem izmaksu ierobežojumiem;

22.2. ir nepieciešamas projekta īstenošanai un ir iekļautas projekta iesniegumā;

22.3. ir radušās pēc projekta līguma noslēgšanas, taču ne vēlāk kā līdz projekta īstenošanas termiņa beigām;

22.4. ir norādītas projekta iesniedzēja grāmatvedības uzskaitē, ir identificējas, nodalītas no pārējām izmaksām, ir pārbaudāmas, kā arī ir iekļautas projekta iesniedzēja aktīvos kā amortizējamie ilgtermiņa ieguldījumi. Minētās attiecināmās izmaksas ir apliecinātas ar attiecīgiem attaisnojuma dokumentu oriģināliem vai to atvasinājumiem, kas izgatavoti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām dokumentu izstrādes un noformēšanas prasībām.

23. Neattiecināmas ir šādas projekta izmaksas:

- 23.1. izmaksas, kas saistītas ar apgaismojuma energoapgādes tīkla izveidi no jauna un centralizētās vadības sistēmas izveidi no jauna;
- 23.2. izmaksas, kas saistītas ar projekta vadības, teritorijas labiekārtošanas darbiem, ietves vai ielas seguma nomaiņu vai jaunu segumu izveidi un citām aktivitātēm, kas nav paredzētas šo noteikumu 18. punktā;
- 23.3. pievienotās vērtības nodokļa maksājumi, ja tie ir atgūstami no valsts budžeta;
- 23.4. muitas nodokļi un nodevas;
- 23.5. samaksa par aizdevuma izskatīšanu, noformēšanu un rezervēšanu, procentu maksājumi, soda procenti, maksājumi par naudas pārskaitījumiem, komisijas nauda, zaudējumi sakarā ar valūtas maiņu, maksa par finanšu transakcijām un citi tiešie finansiālie izdevumi;
- 23.6. apgrozāmo līdzekļu iegādes izmaksas;
- 23.7. līzings izmaksas;
- 23.8. izmaksas, kas saistītas ar projekta iesnieguma veidlapas un citu papildu dokumentu sagatavošanu;
- 23.9. pārvietojamās tehnikas un transportlīdzekļu iegādes izmaksas;
- 23.10. izmaksas, kas ir lielākas par šo noteikumu 21. punktā minētajiem ierobežojumiem;
- 23.11. izmaksas, kas pārsniedz apstiprinātajā projektā paredzēto attiecināmo izmaksu apmēru;
- 23.12. citas izmaksas, kas nav noteiktas kā attiecināmas.
24. Finansējuma saņēmējs nodrošina projekta ietvaros sasniegto rezultātu (tai skaitā uzstādītās apgaismojuma infrastruktūras) uzturēšanu un lietošanu atbilstoši projekta mērķim vismaz piecus gadus pēc projekta īstenošanas (turpmāk – monitoringa periods). Nav pieļaujama uzstādītās apgaismojuma infrastruktūras demontāža, bet, saskaņojot ar Vides investīciju fondu, ir atļauta minētās infrastruktūras uzlabošana, lai paaugstinātu tās efektivitāti.
25. Projekta kopējo budžetu var veidot, iekļaujot tajā finanšu rezervi, taču tā nedrīkst pārsniegt 3 % no šo noteikumu 20. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām (sākotnējām projekta iesniegumā plānotajām un apstiprinātajām attiecināmajām izmaksām, neieskaitot finanšu rezervi).
26. Finansējuma saņēmējs projekta publicitātes pasākumus nodrošina no saviem līdzekļiem.

V. Konkursa izsludināšana

27. Konkursu izsludina 20 darbdienu laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanās dienas par visu šo noteikumu 5. punktā minēto finanšu instrumenta finansējumu.
28. Vides investīciju fonds izsludina konkursu, ievietojot sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un Vides investīciju fonda tīmekļvietnē. Sludinājumā norāda konkursa nosaukumu, konkursam pieejamo finanšu instrumenta finansējuma apmēru, projektu iesniegumu iesniegšanas termiņu (datumu un laiku), kā arī elektroniskā pasta adresi, uz kuru nosūtāmi projektu iesniegumi, un norādi, kur iegūstama papildinformācija par konkursa nosacījumiem. Konkursa izsludināšanas dienā Vides investīciju fonda tīmekļvietnē ievieto vadlīnijas projektu iesniedzējiem projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanai.
29. Projektu iesniegumu iesniegšanas termiņš ir vismaz divi mēneši pēc konkursa izsludināšanas.